

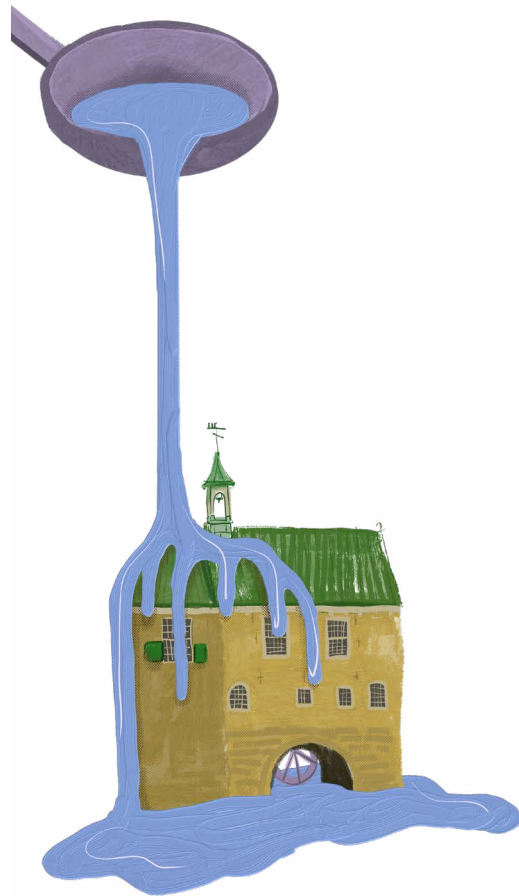
Muizenmolentjes

Schiedamseweg 2-a, Aelbrechtskolk tegenover Zakkendragershuisje

Op het in 1912 gebouwde pand aan de Schiedamseweg 2-a (hoek met Aelbrechtskolk) prijkt een gevelsteen met het opschrift 'in 't Kraantje'. Die naam is ontleend aan het kraanhuisje, nu vooral bekend als het [Zakkendragershuisje](#). De [windwijzer](#) op het torentje van het Zakkendragershuisje geeft voor het gebruik van dit huisje slechts één doel aan: [zakken dragen](#). Het werd in 1653 gebouwd als kraanhuis maar heeft ook dienst gedaan als gevangenis, als stalling van de brandspuit en als onderkomen van de [nachtwacht](#).

Het kraanhuisje was nodig voor het [schutten](#) van schepen in de Aelbrechtskolk. De boogvormige tunnel onder dit huisje was afgesloten met een verticaal beweegbare schotdeur die met behulp van een hijsinstallatie in het huisje kon worden opgehesen. De installatie bestond uit een horizontale [windas](#) en twee grote [tredmolens](#) (een soort grote muizenmolentjes) waarin de beide sluis knechten liepen. Door dit sluisje kon men water in of uit de Aelbrechtskolk laten lopen als er in de kolk schepen lagen die geschut moesten worden. Het sluisje was dus eigenlijk een soort kraan en geen doorvaart. Het water liep, via het toen nog niet gedempte Achterwater, van en naar de Achterhaven. In 1836 is de hijsinstallatie verwijderd en de tunnel dichtgemetseld. In de vloer van het Zakkendragershuisje is de plaats van de schotdeur door middel van halve [plavuizen](#) aangegeven.

De laatste gebruiker van het Zakkendragershuisje, voordat het gerestaureerd werd, was een Delfshavense kunstschilder die het voor vijftig gulden per jaar van de gemeente huurde. Op 5 januari 1966 werd in dit gebouwtje een [tingieterij](#) geopend die gebruik maakte van antieke gietvormen. Deze gietvormen zijn een verhaal apart. Jan Druij was een Rotterdamse tingieter uit de achttiende eeuw. Bij hem werkte de Hagenaar Jan Meeuws die in 1824 trouwde met de dochter van Jan Druij. Jan Meeuws nam zijn Petronella mee naar Den Haag waar hij een tingieterij had overgenomen van Gerardus Bolderman. Vader Jan Druij bezat een unieke collectie bronzen gietvormen uit de zeventiende en achttiende eeuw, waaronder vormen van Leendert Jansz Pot uit ongeveer 1650 en Jan Dirksz Messchaert uit 1694. Jan Druij droeg bij zijn dood

in 1836 zijn hele collectie gietvormen over aan zijn schoonzoon in Den Haag. Zo verdwenen veel Rotterdamse gietvormen uit de stad.

In 1963 kreeg de Gemeente Rotterdam het aanbod om de collectie van 360 gietvormen en toebehoren te kopen van de [NV Oud Hollandse Tingieterij Meeuws en Zoon](#) te 's-Gravenhage. De gemeenteraad greep de unieke kans met beide handen aan en ging akkoord met de koop, zodat de Rotterdamse gietvormen na honderd zeventwintig jaar weer terug kwamen in onze stad. De modellen werden in het Zakkendragershuisje tentoongesteld en belangstellenden konden er gegoten voorwerpen kopen. De modellen bevinden zich nu echter in het depot van de Rotterdamse musea.

Vandaag de dag is het Zakkendragershuisje de thuisbasis voor [theatergroep Drijfzand](#). In het piepkleine zaaltje wordt gebruikt voor repetities, theatervoorstellingen en muzikoptredens.